

Sygn. akt I ACa 524/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 października 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący :	SSA Roman Sugier (spr.)
Sędziowie :	SA Zofia Kawińska-Szwed SO del. Aneta Pieczyrak-Pisulińska
Protokolant :	Magdalena Bezak

po rozpoznaniu w dniu 21 października 2015 r. w Katowicach

na rozprawie

sprawy z powództwa P. G.

przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach

z dnia 27 stycznia 2015 r., sygn. akt I C 343/14

1) oddala apelację;

2) zasądza od pozwanej na rzecz powoda 5 400 (pięć tysięcy czterysta) złotych z tytułu kosztów postępowania apelacyjnego.

SSO del. Aneta Pieczyrak-Pisulińska	SSA Roman Sugier	SSA Zofia Kawińska-Szwed
-------------------------------------	------------------	--------------------------

Sygn. akt I ACa 524/15

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 27 stycznia 2015r. Sąd Okręgowy w Katowicach zasądził od pozwanej (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S." na rzecz powoda P. G. kwotę 210.000 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 31 sierpnia 2013r. oraz koszty procesu w kwocie 17.717 złotych.

Wyrok Sądu pierwszej instancji oparty został na następujących ustaleniach.

Zgromadzenie Wspólników pozwanej w dniu 10 sierpnia 2012 roku podjęło uchwałę o emisji nie więcej niż 10.000 obligacji serii (...) o wartości nominalnej 1.000 złotych każda i o łącznej wartości nie większej niż 10.000 złotych.

W tym samym dniu zarząd pozwanej podjął uchwałę w sprawie szczegółowych warunków emisji obligacji. Zgodnie z nimi wykup obligacji miał nastąpić 30 sierpnia 2013r.

Pozwana przyjęła zapisy na 7.530 obligacji serii (...). Zarząd pozwanej uchwałą z 30 sierpnia 2012r. stwierdził, że emisja obligacji tej serii doszła do skutku i dokonał przydziału 7.530 obligacji. Powód otrzymał 210 obligacji, o czym został zawiadomiony przez (...) SA pismem z 30 sierpnia 2012r. Uchwałą Zarządu Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych 7.530 obligacji serii (...) zostało zarejestrowanych w Krajowym Depozycie Papierów Wartościowych.

W ustalonym terminie wykupu, tj. 30 sierpnia 2013r. pozwana nie wykupiła obligacji serii (...).

Pismem z 5 listopada 2013r. powód wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 210.000 złotych z tytułu wykupu obligacji.

Już w dniu 3 września 2013r. pozwana zawarła z (...) Spółką komandytową w W. umowę ustanowienia administratora zastawu rejestrowego, a następnie z tym administratorem umowę ustanowienia zastawu rejestrowego.

Według tej umowy obligacje serii (...) miały zostać zabezpieczone zastawami rejestrowymi na posiadanych przez pozwaną, jako ich emitencie, rezerwacjach częstotliwości uzyskanych decyzjami Prezesa Urzędu (...) do najwyższej sumy zabezpieczenia wynoszącej 15.060.000 złotych. W celu zaspokojenia wierzycieli z przedmiotu zastawu administrator mógł według swojego wyboru przejąć przedmiot zastawu na własność lub żądać zapłaty kwoty odpowiadającej sumie zobowiązań emitenta wobec obligotariuszy.

W dniu 8 stycznia 2014r. administrator zastawu złożył oświadczenie o zaspokojeniu z przedmiotu zastawu poprzez jego przejęcie na własność. Pismem z dnia 22 sierpnia 2014r. administrator zastawu poinformował obligotariuszy, że wbrew twierdzeniom emitenta nie jest ich dłużnikiem, podejmuje działania mające na celu uzyskanie środków na rzecz obligotariuszy, jednakże nie ponosi odpowiedzialności za niewywiązanie się przez emitenta z zobowiązań, gdyż do skutecznego przejęcia rezerwacji częstotliwości konieczna jest zmiana podmiotu uprawnionego do rezerwacji częstotliwości, co wymaga zgody Prezesa U.K.E.

Mając na względzie powyższe ustalenia Sąd Okręgowy uznał, że wbrew zarzutom pozwanej, powód wykazał swą legitymację czynną do dochodzenia roszczeń objętych pozwem oraz, po dokonanych sprostowaniach, dokonał właściwego oznaczenia strony pozwanej.

Sąd nie podzielił zarzutu pozwanej, jakoby powództwo było bezzasadne ze względu na wygaśnięcie zobowiązania w wyniku przejęcia przez administratora zastawu na własność przedmiotu zastawu rejestrowego o wartości przekraczającej wartość zobowiązań pozwanej wobec obligotariuszy.

Zdaniem Sądu pozwana Spółka nie wykazała, aby doszło do ustanowienia zastawu rejestrowego umożliwiającego tego rodzaju sposób zaspokojenia wierzycieli, a nadto oświadczenie administratora o przejęciu przedmiotu zastawu na własność nie mogło być uznane za skuteczne skoro zmiana podmiotu uprawnionego do częstotliwości, zgodnie z art. 122 i nast. ustawy z dnia 16 lipca 2004r. Prawo Telekomunikacyjne (Dz. U. z 2014r., poz. 243 j.t.), wymaga uprzedniej zgody Prezesa U.K.E.

Dlatego w oparciu o przepis art. 8 ust. 1 ustawy z dnia 29 czerwca 1995r. o obligacjach (Dz. U. z 2014r., poz. 730 j.t.) art. 481 kc i art. 98 kpc Sąd Okręgowy uwzględnił powództwo w całości.

Wyrok Sądu pierwszej instancji został zaskarżony w całości przez pozwaną Spółkę.

Skarżąca zarzuciła błąd w ustaleniach faktycznych polegający na bezzasadnym przyjęciu, że powodowi przysługuje roszczenie objęte pozwem w stosunku do pozwanej.

W uzasadnieniu apelacji pozwana podtrzymała dotychczasowe stanowisko procesowe, zgodnie z którym jej zobowiązanie w stosunku do powoda wygasło wobec zaspokojenia roszczenia. Zaspokojenie to nastąpiło zdaniem pozwanej poprzez oświadczenie administratora zastawu o przejściu na własność przedmiotu zastawu rejestrowego o wartości przewyższającej dwukrotnie wartość zobowiązań w stosunku do wszystkich obligotariuszy obligacji serii (...).

Zdaniem skarżącej ustanowienie administratora zastawu, zawarcie umowy zastawu rejestrowego oraz przejście przedmiotu zastawu na własność w wyniku oświadczenia administratora nie wymagało wiedzy ani zgody powoda. Przejęcie własności przedmiotu zastawu nie wymaga zgody Prezesa U.K.E., a wartość przedmiotu zastawu nie może być kwestionowana, skoro został on wyceniony przez biegłego i wpisany do rejestru przez sąd rejestrowy.

Powołując się na powyższe pozwana wносиła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz zwrotu kosztów procesu.

Powód wnosił o oddalenie apelacji oraz o zasądzenie od pozwanej na jego rzecz kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny w Katowicach zważył co następuje:

Apelacja pozwanej nie jest zasadna.

Na obecnym etapie postępowania nie jest już sporna kwestia legitymacji czynnej powoda ani legitymacja bierna pozwanej. Przedmiotem oceny sądu odwoławczego jest rozważenie czy doszło do wygaśnięcia zobowiązania pozwanej wobec powoda wskutek zaspokojenia roszczenia.

Sąd Apelacyjny w Katowicach zarzut ten uznaje za bezzasadny.

Chybione jest stwierdzenie zawarte w uzasadnieniu apelacji skarżącej, że bezspornym w sprawie było, iż roszczenia powoda zostały zabezpieczone przez ustanowienie zastawu rejestrowego. Przeczy temu treść pisma procesowego powoda z dnia 14 listopada 2014r. (k. 125 – 126) oraz oświadczenie jego pełnomocnika złożone na rozprawie w dniu 13 stycznia 2015r. (k. 144 v.).

Ze względu na to, że okoliczność ta była sporna i przez Sąd Okręgowy uznana za nieudowodnioną, na pozwanej zgodnie z ciężarem dowodu wynikającym z przepisu art. 6 kc spoczywał obowiązek przedstawienia dowodu dla wykazania, że doszło do ustanowienia zastawu rejestrowego. W ocenie Sądu Apelacyjnego o ustanowieniu tego rodzaju zastawu nie może świadczyć wyłącznie treść oświadczenia administratora, którego kopia znajduje się na k. 117 akt sprawy, skoro z warunków emisji obligacji (k. 12-20 pkt 20) i propozycji ich nabycia (k. 21-23, pkt 12) wynika, że obligacje były oferowane jako niezabezpieczone.

Skoro powód nabył obligacje niezabezpieczone, nie sposób uznać, że został zaspokojony przez przejście w drodze oświadczenia administratora zastawu rejestrowego, którego to ustanowienie, mimo zakwestionowania tej okoliczności, nie zostało wykazane.

Ponadto Sąd Apelacyjny podziela stanowisko Sądu pierwszej instancji, że ze względu na specyficzny przedmiot zastawu do zmiany podmiotu, w tym przypadku podmiotów, upoważnionych do rezerwacji częstotliwości niewystarczające byłoby oświadczenie administratora zastawu bez uprzedniej zgody Prezesa U.K.E., o jakiej mowa w przepisie art. 122 i nast. ustawy Prawo telekomunikacyjne. Analiza przepisów tej ustawy wskazuje na to, że prawo do częstotliwości nie może być przedmiotem swobodnego obrotu rynkowego i może być przyznane jedynie podmiotom spełniającym określone wymogi, co wymaga zaaprobowania przez Prezesa U.K.E.

Odmienna wykładnia przepisów ustawy Prawo telekomunikacyjne prowadziłaby do stwierdzenia, że koncesjonowane częstotliwości może nabyć każdy podmiot w zamian za niespłacone długi. W ocenie sądu odwoławczego interpretacja przepisów tej ustawy i uregulowań dotyczących zastawu rejestrowego prowadzi do wniosku, że w przypadku tak specyficznego przedmiotu zastawu oprócz oświadczenia administratora dla przejęcia rezerwacji częstotliwości niezbędne jest dla nabycia do nich uprawnień uprzednie uzyskanie zgody Prezesa U.K.E. Uregulowania zawarte w Prawie telekomunikacyjnym mają bowiem charakter przepisów *lex specialis* w stosunku do uregulowań dotyczących zastawu rejestrowego. Rozważania te mają uboczne znaczenie wobec tego o czym była mowa na wstępie, a mianowicie, że nie zostało wykazane, aby doszło do ustanowienia zastawu rejestrowego.

Dlatego Sąd Apelacyjny na mocy art. 385 kpc oddalił apelację jako pozbawioną uzasadnionych podstaw.

O kosztach orzeczono na mocy art. 98 kpc.

SSO del. Aneta Pieczyrak-Pisulińska	SSA Roman Sugier	SSA Zofia Kawińska-Szwed
-------------------------------------	------------------	--------------------------